

РЕШЕНИЕ

№ 22

гр. Благоевград, 15.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ДЕСЕТИ СЪСТАВ, в закрито заседание на петнадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анета Илинска

като разгледа докладваното от Анета Илинска Търговско дело № 20231200900031 по описа за 2023 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.25 от Закона за търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ (ЗТРРЮЛНЦ) вр. глава ХХІ "Обжалване на определенията" ГПК.

Образувано е по жалба с вх. № 20230210151936/10.02.2023 г. подадена от К. К. И., ЕГН *****, с адрес гр. Б., ж.к. „***“, бл. *, вх. *, ет. *, ап. *, избран за председател на Сдружение с нестопанска цел „****“ против Отказ № 20230208095001/09.02.2023 г. на Агенцията по вписванията към ТРРЮЛНЦ, постановен по заявление № 20230208095001/08.02.2023 г.

Сочи се, че отказът е незаконосъобразен, като се излагат следните доводи:

Съображения на ДЛР били несъстоятелни, в резултат от превратно и тенденциозно тълкуване на закона и устава на сдружението и били насочени срещу правата и законните интереси на гражданите на Р България, заради тяхното македонско самосъзнание и самоопределение, което възпрепятствало тяхното право на сдружаване, което представлявало нарушение на чл.11, ал.1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи.

Сдружението си било поставило цели, които са съответни за едно демократично общество. Нормата на чл.11, ал. 2 от КЗПЧОС постановявала, че упражняването на това право не подлежи на никакви ограничения освен тези, които са предвидени в закона и необходими в едно демократично общество, в интерес на националната и обществена сигурност, за

предотвратяване на безредици или престъпления, за защита здравето или морала или правата на другите личности.

Целите на сдружението не противоречали на чл.44, ал.2 от Конституцията на Р България. В Конституцията на Р България, чл.44, ал. 2 било предвидено, че се забраняват организации, чиято дейност е насочена срещу суверенитета, териториалната цялост на страната и единството на нацията, към разпалване на расова, национална, етническа или религиозна вражда, към нарушаване на правата и свободите на гражданите, както и организации, които създават тайни или военизирани структури или се стремят да постигнат целите си чрез насилие.

ЕСПЧ бил приел в редица решения, че отказът на националните власти да предоставят статут на юридическо лице на сдружение на физически лица, представлява намеса в упражняването на правото им на свобода на сдружаване и че отказът да се регистрира сдружението е радикална мярка, тъй като не позволява на сдружението дори да започне някаква дейност.

Изложените съображения представлявали пряка дискриминация на етническа основа срещу членовете на сдружението, заради това, че са македонци, както и срещу македонците в България в нарушение на Закона за защита от дискриминация и не можело да бъдат основание за отказ за регистрация на сдружението.

Отправено е искане за отмяна на атакувания отказ и за постановяване на решение, с което се извърши вписване по заявлението.

С жалбата не са направени доказателствени искания.

По делото е постъпил отговор от Агенция по вписванията, чрез С. К. – главен експерт в отдел АМО. С отговора се сочи, че подадената жалба е неоснователна, а постановения от длъжностното лице по регистрацията отказ е правилен и законосъобразен. Развиват се съображения за обосноваване на тази теза.

Отправено е искане за оставяне без уважение на постъпилата жалба.

Претендират се сторени разноси.

Благоевградският окръжен съд, след преценка на преписката по посоченото заявление, намира за установено от фактическа страна следното:

С мотивиран отказ на длъжностното лице към Агенцията по вписванията е отказано вписване по заявление № 20230208095001/08.02.2023 г.

Подаденото заявление е по образец съгласно приложение А 15, в което заявява първоначална регистрация на сдружение с нестопанска цел в частна

полза.

Длъжностното лице по регистрацията е констатирало, че към заявлението са представени необходимите документи, но направило извод, че от тях не се установява съответствие на заявените за вписване обстоятелства с изискванията на закона.

Изтъкнал следните съображения за този свой извод:

„ В чл. 26, ал. 1 от Конституцията на Република България е посочено, че гражданите на Република България, където и да се намират, имат всички права и задължения по тази Конституция, а съгл. чл. 58, ал. 1: "Гражданите са длъжни да спазват и изпълняват Конституцията и законите. Те са длъжни да зачитат правата и законните интереси на другите". Всички учредители са български граждани и посочените норми са относими към тях. Съгласно Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, правото на сдружаване е основно неотменимо човешко право, като същото не подлежи на ограничения, освен тези, които са предвидени в закона и посочени като изключения в чл. 11, ал. 2 от Конвенцията, както и в чл. 22, ал. 2 от Международния пакт за граждански и политически права (ратифициран от и в сила за България от 1976 г.). Такива изключения са залегнали в чл. 44, ал. 2 от Конституцията на Република България. С тази разпоредба е въведена забрана за сдружаване в "организации, чиято дейност е насочена срещу суверенитета, териториалната цялост на страната и единството на нацията, към разпалване на расова, национална, етническа или религиозна вражда, към нарушаване на правата и свободите на гражданите..." Заявените за вписване цели на сдружението създават внушение за съществуване, репресия и дискриминация към малцинствена група на етнически принцип, което по естеството си е насочено към подкопаване единството на нацията и подклаждане на етническа нетолерантност, а част от заявените за вписване средства за постигане на целите отиват и по-далеч - срещу върховните органи на законодателната, съдебната и изпълнителната власт - с прокламация за "Публично застъпничество за отмяна на дискриминационните държавни актове" на Народното събрание, Конституционния съд и Правителството на Република България. Така заявените цели и средства за постигането им не срещат законова опора и в чл. 41, ал. 1, изр. второ, предл. трето и пето от Конституцията, с оглед което са налице предпоставките за позоваване на изключенията, предвидени в, ал. 2 на чл. 11 от Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, както и в чл. 22, ал. 2 от Международния пакт за граждански и политически права (ратифициран от и в сила за България от 1976 г.), които позволяват на органа по регистрацията да откаже да впише в регистъра на сдружението. “

ОС – Благоевград намира подадената жалба – за неоснователна, а този отказ - за правилен и законосъобразен и че следва да бъде потвърден.

Съгласно чл.21 от ТР длъжностното лице по регистрацията проверява дали към заявлението са приложени всички документи, съгласно изискванията на закона, съответно подлежащият на обявяване акт, като

съществуването на заявеното за вписване обстоятелство и съответствието му със закона се установяват от представените документи по т.4, а съгласно чл.24 ал.1 от ЗТР, когато не е налице някое от предвидените в чл.21 от ЗТР изисквания, длъжностното лице по регистрацията постановява мотивиран отказ.

Видно от представените документи със заявлението е, че е проведено на 04.02.2023г. учредително събрание на сдружение с нестопанска цел „***“, като на същото събрание е взето решение за учредяване на сдружение с посоченото наименование, което да извършва дейност в частна полза. На същото събрание, видно от протокола е избран управителен съвет и представляващ сдружението председател, който е легитимиран да подаде заявлението за вписване на учреденото сдружение.

Принципно за нуждите на преценката относно законосъобразността на целите и средствата на сдружението, се изхожда от вписаното в устава в частта му относно тези цели и средства. Съдът следва да извърши реална, а не формална такава преценка обаче относно съобразяването освен с формално вписаните в съответните раздели на устройствения акт на сдружението, негови деклариращи цели и средства за постигането им, но още и с цялостното съдържание на същия устройствен акт, с произтичащите от това му цялостно съдържание, негови общ смисъл и разум, при каквато преценка в пълнота следва да се търси разкриването и на действителната обща воля на учредителите, относно целите и средствата на сдружението. Това задължение на съда произтича, както от вмененото му от процесуалния закон задължение да прилага закона еднакво спрямо всички, така и от същността на регистърното производство, призвано да осъществи, чрез контрола при вписването, включително на сдружения, като настоящото, законосъобразното осъществяване на правата на всички без изключение гражданскоправни субекти.

Съгласно Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи правото на сдружаване е основно неотменимо човешко право, като същото не подлежи на ограничения, освен тези, които са предвидени в закона и посочени като изключения в чл.11, ал.2 от Конвенцията.

Приетият Устав на сдружението предвижда следното:

„ Чл.4 (1) При оформянето на своите цели и задачи сдружението изхожда от следните идейни и фактически положения:

- несъмнения и очевиден факт, че македонско малцинство в България е реалност повече от 100 години, било е официално признато, имало е свои права включително на изучаване македонски език и история;
- същото е регистрирано с хиляди на всички преброявания през последните 84 години;
- че съществуването или не на едно малцинство е от областта на правото на самоопределение *не може да бode суспендирано с правителствени, съдебни или други институционални решения;*
- че държавата има задължението да се съобразява с волята и

самоопределението на гражданите, а не същите да ги ограничава;

- че *македонците* доказаха своята решимост да оцелеят *като отделна етническа група* минавайки със стотици през българските затвори по времето на комунизма и борейки се 30 години с *политиката на отричане и дискриминация в демократична България*, нещо довело до 13 осъдителни решения в Европейския съд по правата на човека в Страсбург;
- че правата на македонското малцинство *бяха отнети*, а самото малцинство отречено от една диктатура, поставила си за цел да асимилира малцинствата чрез политика на „възродителни процеси“.
- че отричането на македонското малцинство и дискриминацията на гражданите на България със македонско самосъзнание *се явява последната тоталитарна комунистическа политика* във Европейския съюз и че като такава *е неприемлива и срамна за страната*;
  - че всички човешки, включително и малцинствени права са индивидуални, но могат колективно да се упражняват;
  - че приемането на истината за македонското малцинство *е важно условие за демократизацията и европеизацията на България*.

2. Основни идеи и цели на сдружението са:

1. *Спиране на отричането и официално признаване съществуването на македонско национално/етническо малцинство в България*, което бе признато в продължение на години в миналото, а След това по времето на Тодор Живков отречено и подложено на систематични репресии и асимилация.

2. Защита на човешките и на малцинствените индивидуални права на македонците и други етнически малцинства в България съгласно Рамковата конвенция за защита на националните малцинства и останалите релевантни български и международни документи.

3. Слагане край на всяка форма на дискриминация и слово на омраза срещу малцинствата и изграждане дух на взаимно доверие, разбиране и приемане.

4. Популяризиране на идеите за етническа толерантност и приемане на различията като обогатяващ страната фактор.
5. Активна дейност за мир, доверие и добросъседски отношения с

Балканските народи.

6. *Поставяне графа „Македонец“ в документите при преброяванията на населението и създаване на възможност за изучаване на македонския език в българските училища и университети, както е било дълго време в миналото.*

7. Подписване и прилагане от страна на Р България на всички международни споразумения за малцинствата, техните езици и култура.

Чл. 5 Средства за постигане на целите:

1. Работа за защита на правата на македонците:

- Публично застъпничество за *отмяна на дискриминационните държавни актове които са превърнати в правна основа за отричане и дискриминиране на македонското малцинство в България*: Декларацията на Народното събрание от 6 март 1990 г., Решение № 1 на Конституционния съд от 29 февруари 2000 г.; Рамковата позиция на правителството на Р България от 9 октомври 2019 и декларацията на парламента от 10 октомври 2019 г. и подобни.
  - Публично поставяне проблемите на македонското етническо малцинство пред съответните български държавни институции и международни организации и действия за тяхното решаване; поддържане на връзки с видни общественици, *с партии*, движения и държавни органи в България и чужбина,
  - Активен диалог с властите и институциите по македонския въпрос.
  - Сезиране на съответните институции при говор на омраза срещу македонското малцинство в България.
  - Подкрепа за изготвянето на годишни доклади за правата на хората с македонско самосъзнание в България.
  - Координация и оказване на съдействие на своите членове при осъществяване на тяхната дейност за постигане на целите и задачите по този устав;
2. Изучаване и популяризиране на миналото на македонското малцинство във всички негови аспекти:
- Неговата поява наскоро след създаването на българската държава през 1878г: чрез емигранти от Македония;
  - В Пиринска Македония след нейното включване в България;
  - Във времето на признаване на македонското малцинство и език (1946-1963);
  - Репресиите на комунистическия режим изпратили стотици хора по затворите, а хиляди са репресирани по други начини.
  - *Дискриминацията на малцинството след падането на комунизма.*
  - Културни и езикови особености, исторически Традиции.

3 . Културно просветна дейност:

- Организиране изнасянето на лекции, беседи и доклади за миналото на македонският народ, за националните борби на македонците, за техните духовни и културни ценности, както и по актуални международни, културни, стопански и други въпроси;
- Провеждане на землячески срещи, тематични вечери, литературни четения, вечеринки, рецитали, кинопрожекции и други културни активности;
- Организиране на събори, фестивали, чествания на исторически дати и събития;
- Издава книги, сборници, библиотечни поредици, вестници, календари и други, които разпространява безплатно;
- Съдейства за поместването на материали във всекидневните и периодични издания;

4. Извършване на самостоятелна събирателна дейност на исторически, мемоарни и архивни материали, свързани с историята на македонците; осигурява записването, съхраняването и популяризирането на македонското фолклорно богатство;
5. Проповядване и прилагане на принципите на толерантност, взаимно уважение и приемане, демокрация и права на човека;
6. Популяризиране на съществуващата правна документация и практика в областта на етническата толерантност;
7. Използване на всички механизми и дейности позволени от закона за едно сдружение.

Така подчертаните от формулираните цели и средства за постигането им създават внушението за наличие на лишен от права или с накърнени такива малцинствен македонски етнос на територията на Република България, противостоящ на останалата част от българските граждани и репресиран от държавата, поради което учредяването на сдружение с такива цели е насочено към разделяне на нацията и създаващо предпоставки за етническо противопоставяне, поради което противоречи на чл.44, ал.2 от Конституцията на Република България.

С оглед гореизложеното налице са предпоставките за позоваване на изключенията, предвидени в ал.2 на чл.11 от Конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, както и в чл.22 ал.2 от Международния пакт за граждански и политически права /ратифициран от и в сила за България от 1976г./, които позволяват на органа по регистрацията да откаже да впише в регистъра сдружението, респ. на съда - да приеме този отказ за законосъобразен.

Чл. 6, ал. 2 от Конституцията на Република България забранява привилегии, основани на "народност, етническа принадлежност, произход. Посочената в Устава на сдружението цел, а именно: " Защита на човешките и на малцинствените индивидуални права на македонците и други етнически малцинства в България“, внушаваща съществуването на етноси и призоваващи за защита в частност и отстояване на македонския етнос, както и чрез вписаните средства -към отстояване и защита на македонската кауза - представляват дейност, насочена срещу единството на българската нация, като основен конституционен принцип по смисъла на чл. 44, ал. 2 от Конституцията.

Внушаване наличие на лишен от права етнос в РБ, нуждаещ се от различна от държавната и институционалната защита по Конституция, като същевременно по същество се призовава към отстояване и защита на самоопределилите се като "македонци", съдът намира, че визираната цел и средства за постигането и, са насочени срещу единството на българската нация, закрепено като основен конституционен принцип в разпоредбите на чл. 44, ал.2 и чл. 2, ал.2 от КРБ. Същевременно, само на политическите партии са присъщи такива цели и действия, които се отнасят до промени относно унитарния характер на държавата, териториалната цялост и

единството на нацията и същите не могат да бъдат упражнявани от граждански сдружения с оглед разпоредбата на чл. 12, ал.2 от КРБ, постановяваща забрана гражданските сдружения да формулират политически цели и/или политически действия, присъщи само на политически партии.

И това е така независимо от принципа, който се прокламира в чл.6 на Устава, доколкото декларираното в текста на предхождащите го текстове – го опровергава.

По изложените съображения съдът намира, че подадената жалба е неоснователна.

По разноските:

Не се дължат разноски за юрисконсултско възнаграждение на АВ.

Регистърното производство се развива като едностранно и тази негова характеристика се запазва в производството по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ, в което се обжалва отказът на длъжностното лице по регистрация да извърши поисканото със заявлението по чл. 13 ЗТРРЮЛНЦ вписване, заличаване или обявяване. Единствената страна в производството пред окръжния съд остава заявителят, чиито права и законни интереси са засегнати от отказа, поради което той е заинтересован да сезира съда с жалба срещу отказа с цел проверка на неговата законосъобразност. Едностранният характер на производството не се променя в зависимост от резултата от обжалването и конкретно - в зависимост от това дали с решението си съдът отменя отказа или отхвърля жалбата. Резултатът от обжалването е от значение единствено за по нататъшното развитие на производството. В ЗТРРЮЛНЦ не съществува изрична разпоредба, уреждаща предпоставки и ред за конституиране на Агенция по вписванията като страна производството по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ, поради което участието на агенцията като страна в производството е лишено от законово основание. Отговорността за разноски по правило е присъща само на спорните съдебни производства, в които право на разноски има страната, в чиято полза е разрешен правният спор. Производството по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ не е спорно и в него Агенцията не участва като страна, за да има право на разноски или да дължи разноски / така в Определение № 157 от 11.04.2022 г. на ВКС по ч. т. д. № 585/2022 г., II т. о., ТК /.

Въз основа на гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА ОТКАЗ № 20230208095001/09.02.2023 г. на Агенцията по вписванията към ТРРЮЛНЦ, постановен по заявление № 20230208095001/08.02.2023 г., подадено от К. К. И., ЕГН *****, с адрес гр. Б., ж.к. „***“, бл. *, вх. *, ет. *, ап. *, избран за председател на Сдружение с нестопанска цел „***“.

Оставя без уважение искането на АГЕНЦИЯ ПО ВПИСВАНИЯТА гр.

София, ПК 1111, ул. "Елисавета Багряна" № 20, да и бъдат присъдени на основание чл. 25, ал. 6 от ЗТРРЮЛНЦ разноси в размер на 150.00 лв., представляващи юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване в 7-дневен срок от съобщаването му пред Софийския апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____